

Business Unit Opinions on Printing VAT invoices Using the APTax rogram in Luang Prabang Province

Somphavanh PHOMMALATH*, Chahue YANGSANSAY², Somkhit SOULIYASACK³

Faculty of Economics and Tourism, Program Business Administration, Souphanouvong University, Lao PDR

Abstract

***Correspondence:** Somphavanh PHOMMALATH, Faculty of Economics and Tourism, Program Business Administration, Souphanouvong University, Tel: 020 9988 5221, 020 7788 5001, E-mail: somphavanh.pml@gmail.com

Article Info:

Submitted: June 30, 2025

Revised: July 15, 2025

Accepted: July 25, 2025

This research aims to examine the opinions of business units in Luang Prabang Province regarding the use of the APTax program for printing Value Added Tax (VAT) invoices. A quantitative research method was employed, utilizing a structured questionnaire distributed via Google Forms to businesses that use the APTax program. A total of 239 responses were collected. The data were analyzed using SPSS statistical software, applying descriptive statistics such as frequency, percentage, mean, and standard deviation. The demographic analysis revealed that 53.1% of respondents were female and 46.9% were male. The largest age group (36.4%) was between 26–31 years old, and 61.5% of participants were married. In terms of education, 64.4% held a bachelor's degree, and 43.1% worked in accounting positions. Most businesses surveyed (84.9%) operated in the service sector, with 44.8% having been in operation for 6–10 years. The majority reported an average monthly income ranging from 50,000,001 to 80,000,001 LAK. The findings indicate that overall user satisfaction with the APTax program for VAT invoice printing was high ($\bar{X} = 4.19$, S.D. = 0.41). Respondents most strongly agreed that internet access is essential for effective program use, reflected in the highest average score ($\bar{X} = 4.46$, S.D. = 0.61). While the program was generally viewed as user-friendly, the aspect of simplicity received the lowest average rating ($\bar{X} = 3.62$, S.D. = 0.79). These results suggest that although overall perceptions are positive, there are areas in need of improvement. Specifically, respondents recommended enhancements such as the ability to define paper size and support for both online and offline functionality.

Keywords: Opinions, APTax Program, Value Added Tax (VAT), Business units

1. ພາກສະໜີ

ເພື່ອຮັບປະກັນໃນການຊຸກຍູ້, ສົ່ງເສີມການດຳເນີນທຸລະກິດຂອງຫົວໜ່ວຍທຸລະກິດໃຫ້ຂະຫຍາຍຕົວຢ່າງຕໍ່ເນື່ອງ ແລະ ຍືນຍົງ ບົນຜືນຖານກົດໝາຍ ແລະ ລະບຽບການ, ທັງເປັນການປະຕິບັດຜົນທະອາກອນ ໃຫ້ຖືກຕ້ອງ, ຄົບຖ້ວນ ການນຳໃຊ້ໃບເກັບເງິນ ຈຶ່ງເປັນປັດໄຈຕົ້ນຕໍ ແລະ ສຳຄັນ ທີ່ເຮັດໜ້າທີ່ໃນການຢັ້ງຢືນ ການຊື້-ຂາຍ ສິນຄ້າ ແລະ ການບໍລິການ, ເປັນເອກະສານຫຼັກຖານ ໃນການລົງບັນຊີລາຍຮັບ, ລາຍຈ່າຍ, ການຫັກ, ການຂໍຄືນເງິນອາກອນ ຂອງບັນດາຫົວໜ່ວຍທຸລະກິດ. ໃນໄລຍະຜ່ານມາ ລັດຖະບານໄດ້ອອກ ດຳລັດ ວ່າດ້ວຍໃບເກັບເງິນ ເພື່ອແນໃສ່ການຄຸ້ມຄອງການເກັບລາຍຮັບສ່ວຍສາອາກອນໄດ້ກຳນົດ ປະເພດ, ແບບ, ຊະນິດ ແລະ ເນື້ອໃນຂອງໃບເກັບເງິນ ຄື:

1) ປະເພດໃບເກັບເງິນ ມີ: ໃບເກັບເງິນສະເພາະ, ໃບເກັບເງິນທົ່ວໄປ

ແລະ ໃບເກັບເງິນປະເພດອື່ນໆ; 2) ແບບໃບເກັບເງິນ ມີ: ໃບເກັບເງິນຫັກອາກອນໄດ້, ໃບເກັບເງິນ ບໍ່ຫັກອາກອນໄດ້; 3) ຊະນິດຂອງໃບເກັບເງິນ ມີ: ຊະນິດເປັນຫົວ ຕາມຮູບແບບລວມທີ່ກຳນົດໄວ້, ຊະນິດຝັມດ້ວຍເຄື່ອງຄອມພິວເຕີ ຈັກໄລ່ເງິນ ເປັນກໍ່ເຈ້ຍ ຫຼື ເປັນເຈ້ຍຍາວ ຕໍ່ເນື່ອງ ຫຼື ເປັນໃບ ຕາມຮູບແບບລວມທີ່ກຳນົດໄວ້ (Office of the Prime Minister, 2006). ຜ່ານການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຕົວຈິງ ເພື່ອໃຫ້ແທດເໝາະກັບສະພາບຂອງເສດຖະກິດປະຈຸບັນ ແລະ ເຮັດໃຫ້ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດມີຄວາມເປັນເອກະພາບໃນຂອບເຂດທົ່ວປະເທດ, ລັດຖະບານໄດ້ຄົ້ນຄວ້າປັບປຸງ ດຳລັດວ່າດ້ວຍການຄຸ້ມຄອງໃບເກັບເງິນ ເພື່ອເປັນເຄື່ອງມືໃນການຄຸ້ມຄອງ, ຕິດຕາມ, ກວດກາ ວຽກງານໃບເກັບເງິນ, ໂດຍໄດ້ກຳນົດປະເພດໃບເກັບ ມີ 2 ປະເພດ ຄື: ໃບເກັບເງິນເປັນເຈ້ຍ ແລະ ໃບເກັບເງິນເອເລັກໂຕຣນິກ. ກຳນົດແບບໃບເກັບເງິນ

ມີ 3 ແບບ ຄື: 1). ໃບເກັບເງິນອາກອນມູນຄ່າເພີ່ມ; 2). ໃບເກັບເງິນຈຸນລະວິສາຫະກິດ ແລະ 3). ໃບເກັບເງິນຄ່າທຳນຽມ, ຄ່າບໍລິການ (Government of the Lao PDR, 2022). ໃນໄລຍະຜ່ານມາ ຫົວໜ່ວຍທຸລະກິດພາຍໃນແຂວງຫຼວງພະບາງ ໄດ້ນຳໃຊ້ໂປຣແກຣມບັນທຶກຂໍ້ມູນການຂາຍ(POS) ໃນການພິມໃບບິນເກັບເງິນ ເຊິ່ງເປັນລະບົບທີ່ຫຼາຍຫົວໜ່ວຍນິຍົມໃຊ້ ແຕ່ລະບົບດັ່ງກ່າວຍັງບໍ່ສາມາດເຊື່ອມຕໍ່ກັບລະບົບຄຸ້ມຄອງລາຍຮັບຂອງງົບປະມານລັດ (TaxRIS) ເຮັດໃຫ້ຍັງພົບຄວາມຫຍຸ້ງຍາກໃນການກວດກາ, ຕິດຕາມ ການອອກໃບເກັບເງິນອາກອນມູນຄ່າເພີ່ມ. ສະນັ້ນ, ແຂວງຫຼວງພະບາງ ຈຶ່ງໄດ້ເຫັນດີຮັບຮອງນຳໃຊ້ ໂປຣແກຣມ APTax ເຂົ້າໃນການຄຸ້ມຄອງລາຍຮັບ ແລະ ຈັດເກັບຜົນທະ, ອາກອນ ປະເພດຕ່າງໆ ເຂົ້າໃນງົບປະມານລັດຂອງຂະແໜງການເງິນ ລະບົບດັ່ງກ່າວການບັນທຶກລາຍການຂາຍສິນຄ້າ ແລະ ການບໍລິການ, ການຕິດຕາມການສົ່ງຊື້ ແລະ ເຊື່ອມໂຍງເຂົ້າກັບລະບົບເຄືອຂ່າຍອື່ນ ເຊັ່ນ: ການບັນຈຸໂປຣແກຣມ APTax ໃສ່ເຄື່ອງຄອມພິວເຕີ ເພື່ອໃຫ້ຂໍ້ມູນເຊື່ອມຕໍ່ກັບລະບົບ. ໃນປີ 2021 ແຂວງຫຼວງພະບາງ ແມ່ນໄດ້ທົດລອງການນຳໃຊ້ ໂປຣແກຣມ APTax ເຊິ່ງມາຮອດປີ 2024 ທົ່ວແຂວງມີຫົວໜ່ວຍນຳໃຊ້ໂປຣແກຣມ APTax ຈຳນວນ 594 ຫົວໜ່ວຍ. ຜ່ານການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຕົວຈິງປະຈຸບັນ 2024 ການພິມບິນຕົວຈິງຜ່ານລະບົບມີພຽງ 190 ຫົວໜ່ວຍ. ການດຳເນີນທຸລະກຳຊື້-ຂາຍຕົວຈິງ ເມື່ອທຽບໃນໂປຣແກຣມຍັງບໍ່ທັນສົມຄຸນກັນ ຫົວໜ່ວຍຮ້ານອາຫານເຄື່ອງດື່ມບາງຫົວໜ່ວຍ ອີງໃສ່ສະພາບຕົວຈິງ ແມ່ນການບໍລິການຢ່າງເປັນປົກກະຕິ ແຕ່ເມື່ອທຽບໃສ່ການພິມບິນໃນໂປຣແກຣມ APTax ແມ່ນມີການພິມບິນພຽງແຕ່ 4 ບິນ. ເພື່ອຊອກຄົ້ນ, ວິໄຈ ກ່ຽວກັບ ສາຍເຫດທີ່ບັນດາຫົວໜ່ວຍວິສາຫະກິດຈຳນວນໜຶ່ງທີ່ຕິດຕັ້ງໂປຣແກຣມດັ່ງກ່າວແລ້ວແຕ່ບໍ່ນຳໃຊ້ ເພື່ອຫາວິທີແກ້ໄຂ ແລະ ພັດທະນາກົນໄກການ ການນຳໃຊ້ໂປຣແກຣມດັ່ງກ່າວ ໃຫ້ເໝາະກັບສະພາບຕົວຈິງ ເພື່ອເປັນເຄື່ອງມື ແລະ ແຮງໝູນໃນ

ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດເກັບລາຍຮັບ ຈາກ ອາກອນມູນຄ່າເພີ່ມເຂົ້າໃນງົບປະມານລັດໃຫ້ຄົບຖ້ວນ ທັງເປັນການຫັນປັນທັນສະໄໝເທື່ອລະກ້າວ. ການສຶກສາຄັ້ງນີ້ແມ່ນອີງໃສ່ ກົດໝາຍວ່າດ້ວຍສ່ວຍສາອາກອນມູນຄ່າເພີ່ມ ສປປ ລາວ (National Assembly of the Lao PDR, 2024) ແລະ ຄຳສັ່ງ ວ່າດ້ວຍການຫ້າມພິມ, ຈຳໜ່າຍ ແລະ ນຳໃຊ້ໃບເກັບເງິນ ທີ່ບໍ່ໄດ້ຮັບອະນຸຍາດ (Ministry of Finance, 2023). ສະນັ້ນ, ຜູ້ສຶກສາ ຈຶ່ງມີຈຸດປະສົງ ເພື່ອສຶກສາຄວາມຄິດເຫັນຂອງຫົວໜ່ວຍທຸລະກິດ ຕໍ່ການພິມໃບບິນອາກອນມູນຄ່າເພີ່ມ ຜ່ານໂປຣແກຣມ APTax ພາຍໃນແຂວງຫຼວງພະບາງ.

2. ອຸປະກອນ ແລະ ວິທີການ

2.1 ປະຊາກອນ ແລະ ຕົວຢ່າງ

ປະຊາກອນ ແລະ ກຸ່ມຕົວຢ່າງທີ່ໃຊ້ເຂົ້າໃນການຄົ້ນຄວ້າໃນຄັ້ງນີ້ ແມ່ນ ຫົວໜ່ວຍທຸລະກິດ ພາຍໃນແຂວງຫຼວງພະບາງ ຈຳນວນ 594 ຫົວໜ່ວຍ. ວິທີສຸມກຸ່ມຕົວຢ່າງແມ່ນແບບຮູ້ປະຊາກອນ ໂດຍໃຊ້ສູດຂອງ Yamane (1967) ເຊິ່ງວ່າມີລະດັບຄວາມເຊື່ອໝັ້ນ 95% ຫຼື ຄ່າຄວາມຄາດເຄື່ອນທີ່ຍອມຮັບໄດ້ 5% ຫຼື $e=0.05$.

$$\text{ການນຳໃຊ້ສູດ: } n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

ໂດຍກຳນົດ n = ແມ່ນຂະໜາດຂອງກຸ່ມຕົວຢ່າງ

N = ແມ່ນປະຊາກອນທັງໝົດ

e = ຄ່າຄວາມຄາດເຄື່ອນຂອງກຸ່ມຕົວຢ່າງເທົ່າ

ກັບ 5% (0.05)

ນຳມາແທນຄ່າໄດ້ດັ່ງນີ້:

$$n = \frac{594}{1 + 594(0.05)^2} = 239.03$$

ດັ່ງນັ້ນ, ຂະໜາດຂອງກຸ່ມຕົວຢ່າງທີ່ມີຄວາມເໝາະສົມຈະຄົ້ນຄວ້າຄັ້ງນີ້ເທົ່າກັບ 239 ຫົວໜ່ວຍທຸລະກິດ. ໂດຍກຳນົດຕາມປະເພດຂອງຫົວໜ່ວຍທຸລະກິດ ດັ່ງນີ້:

ຕາຕະລາງທີ 1: ສະແດງການຄິດໄລ່ກຸ່ມຕົວຢ່າງຈາກປະຊາກອນ

ລ/ດ	ຂະແໜງວິສາຫະກິດ	ປະຊາກອນ	ກຸ່ມຕົວຢ່າງ
1	ການຜະລິດ	10	10
2	ການບໍລິການ	558	203
3	ການຄ້າ	26	26
	ລວມ	594	239

ສາເຫດທີ່ ກຳນົດກຸ່ມຕົວຢ່າງ ຂະແໜງການຜະລິດ ແລະ ຂະແໜງການຄ້າ ເທົ່າກັບຈຳນວນທັງໝົດ ຍ້ອນວ່າຂະແໜງດັ່ງກ່າວມີຈຳນວນໜ້ອຍ ຜູ້ສຶກສາຈຶ່ງມີຄວາມຕ້ອງການແຈກຢາຍແບບສອບຖາມໃຫ້ທຸກຫົວໜ່ວຍໃນຂະແໜງດັ່ງກ່າວ

2.2 ເຄື່ອງມືທີ່ໃຊ້ໃນການເກັບກຳຂໍ້ມູນ

ເຄື່ອງມືທີ່ໃຊ້ໃນການຄົ້ນຄວ້າຄັ້ງນີ້ ແມ່ນໄດ້ນຳໃຊ້ແບບສອບຖາມ ໂດຍການນຳຜົນປະເພນີແບບສອບຖາມຈາກຜູ້ຊ່ຽວຊານມາຄິດໄລ່ຫາຄ່າຄວາມທ່ຽງຕາມເນື້ອໃນກັບຈຸດປະສົງ ແລະ ທຽບກັບເກນ, ແບບສອບຖາມທີ່ໃຊ້ຕ້ອງມີຄ່າ IOC (Index of Item Objective) ຕັ້ງແຕ່ 0.5 ຫາ 1.00 ຈຶ່ງວ່າແບບສອບຖາມນີ້ ສາມາດໄປທົດລອງໃຊ້ໄດ້ ແຕ່ຕັ້ງໄດ້ປັບປຸງຕາມຄຳແນະນຳຂອງຜູ້ຊ່ຽວຊານເພື່ອໃຫ້ໄດ້ແບບສອບຖາມທີ່ດີ ໃນການເກັບກຳຂໍ້ມູນມາວິເຄາະ ໂດຍມີອົງປະກອບ 5 ພາກສ່ວນ ດັ່ງນີ້:

- ພາກສ່ວນທີ 1: ຂໍ້ມູນທົ່ວໄປຂອງຜູ້ຕອບແບບສອບຖາມ ແລະ ຂໍ້ມູນທົ່ວໄປຂອງຫົວໜ່ວຍທຸລະກິດ: ເພດ, ອາຍຸ, ສະຖານະພາບ,

ລະດັບການສຶກສາ, ໜ້າທີ່ຮັບຜິດຊອບ, ປະເພດທຸລະກິດ, ໄລຍະເວລາໃນການດຳເນີນທຸລະກິດ ແລະ ລາຍໄດ້ສະເລ່ຍຕໍ່ເດືອນ. ລັກສະນະແບບສອບຖາມເປັນຄຳຖາມປາຍປິດ ທີ່ໃຊ້ມາດຕານາມບັນຍັດ (Nominal Scale) ແລະ ມາດຕາລຽງລຳດັບ (Ordinal Scale).

- ພາກສ່ວນທີ 2: ຂໍ້ມູນກ່ຽວກັບຄວາມຮັບຮູ້ ແລະ ຄວາມເຂົ້າໃຈຂອງຫົວໜ່ວຍທຸລະກິດ ຕໍ່ການພິມໃບບິນອາກອນມູນຄ່າເພີ່ມ ຜ່ານໂປຣແກຣມ APTax ພາຍໃນແຂວງຫຼວງພະບາງ ເຊິ່ງປະກອບມີ 02 ດ້ານ ຄື: ດ້ານຄວາມຮູ້ ແລະ ຄວາມເຂົ້າໃຈ.

- ພາກສ່ວນທີ 3: ຂໍ້ມູນກ່ຽວກັບພຶດຕິກຳ ຂອງຫົວໜ່ວຍທຸລະກິດ ຕໍ່ການພິມໃບບິນອາກອນມູນຄ່າເພີ່ມ ຜ່ານໂປຣແກຣມ APTax ພາຍໃນແຂວງຫຼວງພະບາງ. ລັກສະນະແບບສອບຖາມເປັນຄຳຖາມປາຍປິດ ທີ່ໃຊ້ມາດຕານາມບັນຍັດ (Nominal Scale) ແລະ ມາດຕາລຽງລຳດັບ (Ordinal Scale) ໂດຍຜູ້ຕອບແບບສອບຖາມຈະເລືອກຄຳຕອບທີ່ຖືກຕ້ອງກັບຄວາມຈິງຂອງຜູ້ຕອບແບບສອບຖາມ.

- ພາກສ່ວນທີ 4: ຂໍ້ມູນກ່ຽວກັບຄວາມຄິດເຫັນຂອງຫົວໜ່ວຍທຸລະກິດ ຕໍ່ການພິມໃບບິນອາກອນມູນຄ່າເພີ່ມ ຜ່ານໂປຣແກຣມ APTax ພາຍໃນແຂວງຫຼວງພະບາງ. ຂໍ້ມູນພາກສ່ວນນີ້ເປັນຂໍ້ມູນຊ່ວງມາດຕາທີ່ວັດເປັນ 5 ລະດັບ.

ພາກສ່ວນທີ 5: ຂໍ້ມູນກ່ຽວກັບ ຄວາມຄິດເຫັນເພີ່ມເຕີມໃນການປັບປຸງ ແລະພັດທະນາການພິມໃບບິນອາກອນມູນຄ່າເພີ່ມ ຜ່ານໂປຣແກຣມ APTax ພາຍໃນແຂວງຫຼວງພະບາງ ຂໍ້ມູນພາກສ່ວນນີ້ເປັນຄໍາຖາມປາຍເປີດ.

ຕາຕະລາງທີ 2: ສະແດງເກນກຳນົດຄ່າຄະແນນດ້ານຄວາມຮັບຮູ້ ແລະ ຄວາມເຂົ້າໃຈ

ລຳດັບ	ສ່ວນຮ້ອຍ (%)	ຄ່າຄະແນນ	ຄວາມຮັບຮູ້ ແລະ ຄວາມເຂົ້າໃຈ ຂອງຫົວໜ່ວຍທຸລະກິດ ຕໍ່ການພິມໃບບິນອາກອນມູນຄ່າເພີ່ມ ຜ່ານໂປຣແກຣມ APTax ພາຍໃນແຂວງຫຼວງພະບາງ
1	80-100	12-15	ລະດັບຄວາມຮັບຮູ້ ແລະ ຄວາມເຂົ້າໃຈ ສູງ
2	60-79	9-11	ລະດັບຄວາມຮັບຮູ້ ແລະ ຄວາມເຂົ້າໃຈ ກາງ
3	20-59	3-8	ລະດັບຄວາມຮັບຮູ້ ແລະ ຄວາມເຂົ້າໃຈ ຕ່ຳ

2) ໃນແບບສອບຖາມ ພາກທີ4 ໄດ້ກຳນົດເອົາຄະແນນແຕ່ 5-1 ເພື່ອປະເມີນລະດັບຄວາມສຳຄັນຕາມເກນໃຫ້ຄະແນນທີ່ມີ 5 ຕົວເລືອກຂອງທ່ານ Linkert Scale ເຊິ່ງມີ ດັ່ງນີ້:

ກຳນົດຄ່າຄະແນນໃຊ້ເກນກຳນົດຊ່ວງດັ່ງນີ້:

ຕາຕະລາງທີ 3: ສະແດງເກນກຳນົດຄ່າຄະແນນປະເມີນ ແລະ ຄວາມໝາຍຂອງຄ່າຄະແນນ.

ລຳດັບ	ຄະແນນ	ຄະແນນສະເລ່ຍ	ລະດັບຄວາມເຫັນ
1	5	4.21 ຫາ 5.00	ດີຫຼາຍທີ່ສຸດ
2	4	3.41 ຫາ 4.20	ດີຫຼາຍ
3	3	2.61 ຫາ 3.40	ປານກາງ
4	2	1.81 ຫາ 2.60	ໜ້ອຍ
5	1	1.00 ຫາ 1.80	ໜ້ອຍທີ່ສຸດ

2.3 ວິທີການເກັບກຳຂໍ້ມູນ

ການສຶກສາຄັ້ງນີ້ ໄດ້ສຶກສາ ກ່ຽວກັບ ຄວາມຄິດເຫັນຂອງຫົວໜ່ວຍທຸລະກິດຕໍ່ການພິມໃບບິນອາກອນມູນຄ່າເພີ່ມຜ່ານໂປຣແກຣມ APTax ພາຍໃນແຂວງຫຼວງພະບາງ. ໂດຍການສຶກສາແບບປະລິມານ ໂດຍນຳໃຊ້ແບບສອບຖາມ ແລະ ນຳເອົາຜົນທີ່ໄດ້ສຶກສາໄປວິເຄາະຂໍ້ມູນແບບສະຖິຕິທາງພັນລະນາ ແລະ ນຳໃຊ້ໂປຣແກຣມ SPSS ເຂົ້າຊ່ວຍໃນການວິເຄາະໃນການວິເຄາະຂໍ້ມູນເພື່ອການອະທິບາຍຜົນ. ຂໍ້ມູນທີ່ນຳໃຊ້ໃນການວິໄຈ ໄດ້ມາຈາກ 2 ແຫຼ່ງຕົ້ນຕໍ ຄື:

1) ຂໍ້ມູນປະຖົມພູມ (Primary Data): ເປັນແຫຼ່ງຂໍ້ມູນທີ່ຜູ້ສຶກສາໄດ້ຈາກການສັງເກດ ແລະ ລົງເກັບກຳຂໍ້ມູນຕົວຈິງໂດຍການແຈກຢາຍ ແບບສອບຖາມໃຫ້ກັບຫົວໜ່ວຍທຸລະກິດ ພາຍໃນແຂວງຫຼວງພະບາງ

2) ຂໍ້ມູນທຸຕິຍະພູມ (Secondary Data): ເປັນຂໍ້ມູນທີ່ໄດ້ຈາກການ ສຶກສາເອກະສານຕ່າງໆ, ບົດລາຍງານ, ບົດວິໄຈ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບບົດວິໄຈດັ່ງກ່າວ ແລະ ບັນດາແນວຄວາມຄິດຕ່າງໆ ເຊັ່ນ: ຂໍ້ມູນຈາກ ເອກະສານ, ເວັບໄຊຕ່າງໆ, ພະແນກການເງິນແຂວງ, ສ່ວຍສາອາກອນປະຈຳແຂວງ ແລະ ພະແນກການທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ.

2.4 ການວິເຄາະຂໍ້ມູນ

1) ການວິເຄາະຂໍ້ມູນທົ່ວໄປຂອງຫົວໜ່ວຍທຸລະກິດຕໍ່ການພິມໃບບິນອາກອນມູນຄ່າເພີ່ມ ຜ່ານໂປຣແກຣມ APTax ພາຍໃນແຂວງຫຼວງພະບາງ ແມ່ນໃຊ້ວິທີການວິເຄາະຫາຄ່າຄວາມຖີ່ ແລະ ຄ່າສ່ວນຮ້ອຍ (%);

ໂດຍກຳນົດເກນໃນການໃຫ້ຄະແນນ ດັ່ງນີ້:

1) ເກນໃນການອະທິບາຍຄະແນນດ້ານຄວາມຮູ້ ແລະ ຄວາມເຂົ້າໃຈ ໃນແບບສອບຖາມ ພາກທີ 2 ໄດ້ໃຊ້ເກນຂອງ Bloom, 1976 ຄວາມຮັບຮູ້ ແລະ ຄວາມເຂົ້າໃຈ ຂອງຫົວໜ່ວຍທຸລະກິດ ຕໍ່ການພິມໃບບິນອາກອນມູນຄ່າເພີ່ມ ຜ່ານໂປຣແກຣມ APTax ພາຍໃນແຂວງຫຼວງພະບາງ ມີທັງໝົດ 15 ຂໍ້ ຄະແນນເຕັມ 15, ມີລາຍລະອຽດເກນໃຫ້ຄະແນນດັ່ງນີ້:

2) ການວິເຄາະຄວາມຄິດເຫັນຂອງຜູ້ໃຊ້ໂປຣແກຣມ APTax ໃນການພິມໃບບິນອາກອນມູນຄ່າເພີ່ມພາຍໃນແຂວງຫຼວງພະບາງ ແມ່ນຈະນຳໃຊ້ໂປຣແກຣມ SPSS ເພື່ອປະມວນຜົນຄ່າສະຖິຕິພັນລະນາ ເຊັ່ນ: ຄ່າສະເລ່ຍ ($\bar{X}$) ແລະ ຄ່າຜັນປ່ຽນມາດຕະຖານ (S.D).

3. ຜົນໄດ້ຮັບ

ການວິເຄາະຂໍ້ມູນທົ່ວໄປຂອງຫົວໜ່ວຍທຸລະກິດ ຕໍ່ການພິມໃບບິນອາກອນມູນຄ່າເພີ່ມຜ່ານໂປຣແກຣມ APTax ພາຍໃນແຂວງຫຼວງພະບາງ ເຫັນວ່າ: ກຸ່ມເປົ້າໝາຍສ່ວນໃຫຍ່ ແມ່ນເພດຍິງ ຈຳນວນ 127 ຄົນ ຄິດໄລ່ເປັນສ່ວນຮ້ອຍ 53.1%, ສ່ວນເພດຊາຍແມ່ນຈຳນວນ 112 ຄົນ ຄິດໄລ່ເປັນ 46.9%. ກຸ່ມເປົ້າໝາຍສ່ວນໃຫຍ່ ອາຍຸມີ 26 - 31 ປີ ມີຈຳນວນ 87 ຄົນເທົ່າກັບ 36.4%, ຖັດມາແມ່ນ ອາຍຸ 32 - 37 ປີ ມີຈຳນວນ 66 ຄົນ ເທົ່າກັບ 27.6%, ອາຍຸ 38 - 43 ປີ ຈຳນວນ 40 ຄົນ ເທົ່າກັບ 16.7%, ອາຍຸ ນ້ອຍກວ່າ ຫຼື ເທົ່າກັບ 25 ປີ ຈຳນວນ 36 ຄົນ ເທົ່າກັບ 15.1% ແລະ ໜ້ອຍທີ່ສຸດ ມີອາຍຸ 44 ປີຂຶ້ນໄປ ຈຳນວນ 10 ຄົນ ເທົ່າກັບ 4.2%. ມີສະຖານະພາບແຕ່ງງານ ຈຳນວນ 147 ຄົນ ເທົ່າກັບ 61.5%, ຖັດມາແມ່ນໂສດ ຈຳນວນ 92 ຄົນ ເທົ່າກັບ 38.5%. ລະດັບການສຶກສາ ປະລິນຍາຕີ ຈຳນວນ 154 ຄົນ ເທົ່າກັບ 64.4%, ຖັດມາແມ່ນ ຊັ້ນສູງ ຈຳນວນ 73 ຄົນ ເທົ່າກັບ 30.5%, ປະລິນຍາໂທ ຈຳນວນ 10 ຄົນ ເທົ່າກັບ 4.2% ແລະ ໜ້ອຍສຸດແມ່ນ ສູງກວ່າປະລິນຍາໂທ ຈຳນວນ 2 ຄົນ ເທົ່າກັບ 0.8%. ຫົວໜ່ວຍທຸລະກິດມີລາຍຮັບສະເລ່ຍຕໍ່ເດືອນ 50,000,001 - 80,000,000 ກີບ ຈຳນວນ 80 ຫົວໜ່ວຍ ເທົ່າກັບ 33.5%, ຖັດມາແມ່ນ 20,000,000 - 50,000,000 ກີບ ຈຳນວນ 73 ຫົວໜ່ວຍ ເທົ່າກັບ 30.5%, ລາຍຮັບຕໍ່າກວ່າ

20,000,000 ກີບ ຈຳນວນ 37 ຫົວໜ່ວຍ ເທົ່າກັບ 15.5%, ລາຍຮັບ 80,000,001 - 110,000,000 ກີບ ຈຳນວນ 29 ຫົວໜ່ວຍ ແລະ ໜ້ອຍສຸດແມ່ນ ລາຍຮັບສະເລ່ຍຕໍ່ເດືອນສູງກວ່າ 110,000,000 ກີບ ຈຳນວນ 20 ຫົວໜ່ວຍ ເທົ່າກັບ 8.4%. ເປັນພະນັກງານບັນຊີ ຈຳນວນ 103 ຄົນ ເທົ່າກັບ 43.1%, ຖັດມາແມ່ນ ຜູ້ຈັດການ ຈຳນວນ 81 ຄົນ ເທົ່າກັບ 33.9%, ພະນັກງານຂາຍ/ບໍລິການ ຈຳນວນ 31 ຄົນ ເທົ່າກັບ 13%, ຜູ້ບໍລິຫານ(ເຈົ້າຂອງທຸລະກິດ) ຈຳນວນ 17 ຄົນ ເທົ່າກັບ 7.1%, ໜ້ອຍສຸດແມ່ນ ພະນັກງານການຕະຫຼາດ 7 ຄົນ ເທົ່າກັບ 2.9% ແລະ ຕຳແໜ່ງ ອື່ນໆ ແມ່ນບໍ່ມີຈັກຄົນ ເທົ່າກັບ 0%. ມີໄລຍະເວລາທີ່ດຳເນີນທຸລະກິດ 6 – 10 ປີ ຈຳນວນ 107 ຫົວໜ່ວຍ ເທົ່າກັບ 44.8%, ຖັດມາແມ່ນ 1 – 5 ປີ ຈຳນວນ 64 ຫົວໜ່ວຍ ເທົ່າກັບ 26.8%, 11 – 15 ປີ ຈຳນວນ 47 ຫົວໜ່ວຍ ເທົ່າກັບ 19.7%, 16 – 20 ປີ ເທົ່າກັບ 4.2%, ຫຼາຍກວ່າ 20 ປີ ຈຳນວນ 6 ຫົວໜ່ວຍ ເທົ່າກັບ 2.5% ແລະ ຕຳສຸດແມ່ນ ໄລຍະເວລາທີ່ດຳເນີນທຸລະກິດ ຕໍ່າກວ່າ 1 ປີ ຈຳນວນ 5 ຫົວໜ່ວຍ ເທົ່າກັບ 2.1%. ເຫັນວ່າກຸ່ມເປົ້າໝາຍສ່ວນໃຫຍ່ແມ່ນ ຂະແໜງການບໍລິການ ຈຳນວນ 203 ຫົວໜ່ວຍ ຄິດໄລ່ເປັນສ່ວນຮ້ອຍ 84.9%, ຖັດມາແມ່ນ ຂະແໜງການຄ້າ ຈຳນວນ 26 ຫົວໜ່ວຍ ຄິດໄລ່ເປັນສ່ວນຮ້ອຍ 10.9%, ໜ້ອຍທີ່ສຸດແມ່ນ ຂະແໜງການຜະລິດ ຈຳນວນ 10 ຫົວໜ່ວຍ ຄິດໄລ່ເປັນສ່ວນຮ້ອຍ 4.2% ແລະ ຂະແໜງອື່ນໆ ແມ່ນບໍ່ມີຈັກຫົວໜ່ວຍ ເທົ່າກັບ 0%.

ຜົນການວິເຄາະໃນ ເຫັນວ່າ: ຄວາມຄິດເຫັນຂອງຫົວໜ່ວຍທຸລະກິດ ຕໍ່ການພິມໃບບິນອາກອນມູນຄ່າເພີ່ມ ຜ່ານໂປຣແກຣມ APTax ພາຍໃນແຂວງຫຼວງພະບາງ ຈຳນວນ 239 ຫົວໜ່ວຍ ໂດຍມີຄວາມເຫັນດີ ລວມຢູ່ໃນລະດັບຫຼາຍ ($\bar{X}=4.19$ ແລະ $S.D=0.41$). ໃນນີ້, ສ່ວນຫຼາຍຄວາມຄິດເຫັນການນຳໃຊ້ອິນເຕີເນັດມີຄວາມຈຳເປັນຕໍ່ການ ການນຳໃຊ້ ໂປຣແກຣມ APTax ໃນການພິມໃບບິນ ເຊິ່ງ ມີຄວາມເຫັນດີ ຢູ່ໃນລະດັບຫຼາຍທີ່ສຸດ ($\bar{X}=4.52$ ແລະ $S.D=0.60$), ຖັດມາ ການສະຫຼຸບລາຍງານການນຳໃຊ້ໃບບິນອາກອນມູນຄ່າເພີ່ມ ຜ່ານໂປຣແກຣມ APTax ເຮັດໃຫ້ການຍືນເອກະສານຕໍ່ຂະແໜງສ່ວຍສາອາກອນ ມີຄວາມຖືກຕ້ອງ ແລະ ສາມາດກວດສອບໄດ້ ຢູ່ໃນລະດັບຫຼາຍທີ່ສຸດ ($\bar{X}=4.46$ ແລະ $S.D=0.61$), ຂໍ້ກຳນົດດ້ານກົດໝາຍ ແລະ ລະບຽບການ ມີຄວາມສຳຄັນຢູ່ໃນລະດັບຫຼາຍທີ່ສຸດ ($\bar{X}=4.43$ ແລະ $S.D=0.68$), ການພິມໃບບິນອາກອນມູນຄ່າເພີ່ມ ຜ່ານໂປຣແກຣມ APTax ສາມາດເກັບຮັກສາຂໍ້ມູນໃບບິນໄວ້ໃນລະບົບ (ເປັນຂໍ້ມູນເອເລັກໂຕຣນິກ) ໄດ້ຫຼາຍປີ ຢູ່ໃນລະດັບຫຼາຍທີ່ສຸດ ($\bar{X}=4.41$ ແລະ $S.D=0.63$), ການພິມໃບບິນອາກອນມູນຄ່າເພີ່ມ ຜ່ານໂປຣແກຣມ APTax ແມ່ນເຄື່ອງມືທີ່ຊ່ວຍໃນການບັນທຶກການຂາຍຂອງທຸລະກິດໃນລະດັບຫຼາຍທີ່ສຸດ ($\bar{X}=4.40$ ແລະ $S.D=0.69$), ລູກຄ້າມີຄວາມພໍໃຈຈ່າຍ ອາກອນມູນຄ່າ 10% ທີ່ສະແດງໃນໃບບິນທີ່ພິມຜ່ານໂປຣແກຣມ APTax ໃນລະດັບຫຼາຍທີ່ສຸດ($\bar{X}=4.33$ ແລະ $S.D=2.07$), ການພິມໃບບິນອາກອນມູນຄ່າເພີ່ມ ຄວບຄູ່ກັບການລົງບັນຊີ ໃນໂປຣແກຣມ APTax ເຮັດໃຫ້ມີຄວາມສະດວກສະບາຍໃນການກະກຽມເອກະສານລາຍງານການເງິນຕໍ່ເຈົ້າໜ້າທີ່ສ່ວຍສາອາກອນ ໃນລະດັບຫຼາຍທີ່ສຸດ ($\bar{X}=4.32$ ແລະ $S.D=0.66$), ຂໍ້ຈຳກັດດ້ານຄວາມຮູ້-ຄວາມສາມາດ ຂອງຜູ້ໃຊ້ ມີຄວາມສຳຄັນຕໍ່ການນຳໃຊ້ໂປຣແກຣມ APTax ໃນລະດັບຫຼາຍທີ່ສຸດ ($\bar{X}=4.31$ ແລະ $S.D=0.73$), ການນຳໃຊ້ ໂປຣແກຣມ APTax ມີຄວາມຈຳເປັນຕໍ່ກັບການແຈ້ງມອບຜົນທະອາກອນ

ໃນແຕ່ລະປີ APTax ໃນລະດັບຫຼາຍທີ່ສຸດ ($\bar{X}=4.29$ ແລະ $S.D=0.70$), ການນຳໃຊ້ ໂປຣແກຣມ APTax ພິມໃບບິນອາກອນມູນຄ່າເພີ່ມ ເຮັດໃຫ້ຫຼຸດຜ່ອນຄ່າໃຊ້ຈ່າຍການນຳໃຊ້ປຶ້ມອາກອນແບບເກົ່າໃນລະດັບຫຼາຍທີ່ສຸດ ($\bar{X}=4.24$ ແລະ $S.D=0.68$), ການນຳໃຊ້ ໂປຣແກຣມ APTax ມີຄວາມປອດໄພໃນການສຳຮອງຂໍ້ມູນຂອງທຸລະກິດໃນລະດັບຫຼາຍທີ່ສຸດ ($\bar{X}=4.24$ ແລະ $S.D=0.64$), ການພິມໃບບິນອາກອນມູນຄ່າເພີ່ມທ ຜ່ານໂປຣແກຣມ APTax ເຮັດໃຫ້ການໄລ່ລ່ຽງອາກອນມູນຄ່າເພີ່ມສິ້ນເຂົ້າ-ສິ້ນອອກ ມີຄວາມສະດວກ ແລະ ວ່ອງໄວໃນລະດັບຫຼາຍທີ່ສຸດ ($\bar{X}=4.24$ ແລະ $S.D=0.66$), ການພິມໃບບິນອາກອນມູນຄ່າເພີ່ມ ຜ່ານໂປຣແກຣມ APTax ແມ່ນການກະຕຸກຊຸກຍູ້ພາກລັດ ໃນການຄຸ້ມຄອງເກັບລາຍຮັບເຂົ້າງົບປະມານ ຢູ່ໃນລະດັບຫຼາຍທີ່ສຸດ ($\bar{X}=4.24$ ແລະ $S.D=0.69$), ການເພີ່ມຂໍ້ມູນລູກຄ້າ ໃນໂປຣແກຣມ APTax ເຮັດໃຫ້ມີຄວາມສະດວກ ໃນການພິມໃບບິນ ແລະ ສາມາດຈັດເກັບຖານຂໍ້ມູນຂອງລູກຄ້າທີ່ເຂົ້າມາໃຊ້ບໍລິການ ຢູ່ໃນລະດັບຫຼາຍທີ່ສຸດ ($\bar{X}=4.23$ ແລະ $S.D=0.70$), ການພິມໃບບິນອາກອນມູນຄ່າເພີ່ມ ຜ່ານໂປຣແກຣມ APTax ເຮັດໃຫ້ລູກຄ້າມີຄວາມເຊື່ອໝັ້ນຕໍ່ການດຳເນີນງານຂອງຫົວໜ່ວຍທຸລະກິດ ຢູ່ໃນລະດັບຫຼາຍ ($\bar{X}=4.12$ ແລະ $S.D=0.69$), ການແນະນຳວິທີການນຳໃຊ້ໂປຣແກຣມ APTax ຂອງພະນັກງານບໍລິສັດ ແລະ ພະນັກງານສ່ວຍສາອາກອນລະອຽດ ຄົບຖ້ວນ ຢູ່ໃນລະດັບຫຼາຍ ($\bar{X}=4.06$ ແລະ $S.D=0.73$), ການໃຫ້ບໍລິການລູກຄ້າຈຳນວນຫຼາຍໃນຊ່ວງເວລາດຽວກັນສາມາດພິມໃບບິນອາກອນມູນຄ່າເພີ່ມຜ່ານໂປຣແກຣມ APTax ໄດ້ຢ່າງຕໍ່ເນື່ອງ ຢູ່ໃນລະດັບຫຼາຍ ($\bar{X}=3.83$ ແລະ $S.D=3.36$), ການເພີ່ມລາຍການສິນຄ້າ/ການບໍລິການ ໃນໂປຣແກຣມ APTax ເຮັດໃຫ້ການດຳເນີນທຸລະກິດເປັນລະບົບ ແລະ ມີຄວາມສະດວກວ່ອງໄວໃນການພິມໃບບິນອາກອນມູນຄ່າເພີ່ມ ຢູ່ໃນລະດັບຫຼາຍ ($\bar{X}=3.73$ ແລະ $S.D=0.73$), ການນຳໃຊ້ ໂປຣແກຣມ APTax ພິມບິນອາກອນມູນຄ່າເພີ່ມ ມີຄວາມສະດວກ ແລະ ວ່ອງໄວ ຢູ່ໃນລະດັບຫຼາຍ ($\bar{X}=3.66$ ແລະ $S.D=0.84$), ການນຳໃຊ້ ໂປຣແກຣມ APTax ພິມບິນອາກອນມູນຄ່າເພີ່ມ ແມ່ນນຳໃຊ້ໄດ້ງ່າຍ ແລະ ບໍ່ຊັບຊ້ອນ ຢູ່ໃນລະດັບຫຼາຍ ($\bar{X}=3.62$ ແລະ $S.D=0.79$).

4. ວິພາກຜົນ

ຜົນການຄົ້ນຄວ້າ ເຫັນວ່າ ຜູ້ຕອບແບບສອບຖາມສ່ວນຫຼາຍແມ່ນເພດຍິງ, ມີອາຍຸລະຫວ່າງ 26-31 ປີ ສະຖານະພາບແຕ່ງງານ, ລະດັບການສຶກສາ ປະລິນຍາຕີ, ມີຕຳແໜ່ງເປັນພະນັກງານບັນຊີ ເຊິ່ງກຸ່ມເປົ້າໝາຍສ່ວນໃຫຍ່ ລາຍຮັບສະເລ່ຍຕໍ່ເດືອນຂອງຫົວໜ່ວຍທຸລະກິດ 50,000,001 - 80,000,000 ກີບ, ໄລຍະເວລາທີ່ດຳເນີນທຸລະກິດ 6-10 ປີ, ຂະແໜງບໍລິການ ເຊິ່ງສອດຄ່ອງກັບຜົນການຄົ້ນຄວ້າຂອງ Inthachak (2017) ໄດ້ວິໄຈເລື່ອງ “ປັດໄຈທີ່ມີຄວາມສຳຄັນ ຕໍ່ຄວາມເປັນໄປໄດ້ຂອງຫົວໜ່ວຍທຸລະກິດໃນການແຈ້ງເສຍອາກອນຜ່ານລະບົບ POS ກໍລະນີສຶກສາເມືອງສີໂຄດຕະບອງ, ນະຄອນຫຼວງວຽງຈັນ”. ຜົນການສຶກສາ ສະພາບທົ່ວໄປເຫັນວ່າ: ຜູ້ປະກອບການສ່ວນຫຼາຍ ແມ່ນເພດຍິງກວມເອົາ 57.58%, ອາຍຸຂອງຫົວໜ່ວຍທຸລະກິດໃນລະຫວ່າງ 31 ຫາ 40 ປີ ກວມເອົາ 41.13%, ລາຍຮັບຂອງທຸລະກິດທີ່ມີມູນຄ່າຕັ້ງແຕ່ 60,000,000 ກີບ ຫາ 90,000,000 ກີບ ກວມເອົາ 27.71%, ໄລຍະເວລາໃນການດຳເນີນທຸລະກິດ 5 ປີ ຫາ 10 ປີ ກວມເອົາ 41.56% ແລະ ສອດຄ່ອງກັບຜົນການຄົ້ນຄວ້າຂອງ

Somchanmavong (2021) ໄດ້ວິໄຈເລື່ອງ “ຄວາມເຂົ້າໃຈຂອງຫົວໜ່ວຍທຸລະກິດທີ່ຂຶ້ນກັບການຄຸ້ມຄອງຂອງກົມສ່ວຍສາອາກອນ ຕໍ່ກົດໝາຍອາກອນມູນຄ່າເພີ່ມສະບັບປັບປຸງ” ຜ່ານການຄົ້ນຄວ້າເຫັນວ່າ: ສ່ວນໃຫຍ່ແມ່ນມີ ອາຍຸລະຫວ່າງ 26-35 ປີ ກວມເອົາ 47.7%; ປະລິນຍາຕີ ກວມເອົາ 43.1%; ຫົວໜ້າບັນຊີ-ການເງິນ ກວມເອົາ 38.1%; ປະເພດກິດຈະກຳແມ່ນ ການບໍລິການ ກວມເອົາ 52.7%; ໄລຍະເວລາດຳເນີນທຸລະກິດ 1-5 ປີ ກວມເອົາ 39.3 ສ່ວນຮ້ອຍ.

ຜົນການຄົ້ນຄວ້າ ເຫັນວ່າ: ຄວາມຄິດເຫັນຂອງຫົວໜ່ວຍທຸລະກິດ ຕໍ່ການພິມໃບບິນອາກອນມູນຄ່າເພີ່ມ ຜ່ານໂປຣແກຣມ APTax ພາຍໃນແຂວງຫຼວງພະບາງ ໂດຍລວມມີຄວາມເຫັນດີ ລວມຢູ່ໃນລະດັບຫຼາຍ ເຊິ່ງມາຈາກ ຂໍ້ກຳນົດດ້ານກົດໝາຍ ແລະ ລະບຽບການເຮັດໃຫ້ຫົວໜ່ວຍທຸລະກິດ ຕ້ອງໄດ້ນຳໃຊ້ໂປຣແກຣມ APTax ເຊິ່ງເປັນເຄື່ອງມືທີ່ຊ່ວຍໃນການບັນທຶກການຂາຍຂອງທຸລະກິດ ເຊິ່ງມີຄວາມໃກ້ຄຽງກັບ ບົດວິໄຈຂອງ Uparat (2022) ໄດ້ວິໄຈເລື່ອງ “ແນວທາງການຈັດເກັບພາສີມູນຄ່າເພີ່ມຈາກສິນຄ້າເອເລັກໂຕຣນິກລາຄາຕ່ຳທີ່ນຳເຂົ້າທາງໄປສະນີລະຫວ່າງປະເທດ” ເຫັນວ່າ ສະພາບປະຈຸບັນໃນການຈັດເກັບພາສີມູນຄ່າເພີ່ມຈາກສິນຄ້າເອເລັກໂຕຣນິກ ລາຄາຕ່ຳທີ່ນຳເຂົ້າທາງໄປສະນີລະຫວ່າງປະເທດຂອງປະເທດໄທ ຄື ບໍ່ມີການຈັດເກັບພາສີມູນຄ່າເພີ່ມຈາກສິນຄ້າກຸ່ມດັ່ງກ່າວແລະ ຂໍ້ຈຳກັດທີ່ອາດເກີດຂຶ້ນໃນອານາຄົດ ໃນການຈັດເກັບພາສີມູນຄ່າເພີ່ມຈາກສິນຄ້າເອເລັກໂຕຣນິກ ລາຄາຕ່ຳທີ່ນຳເຂົ້າທາງໄປສະນີລະຫວ່າງປະເທດ ປະກອບດ້ວຍຂໍ້ຈຳກັດດ້ານກົດໝາຍ ດ້ານການບໍລິຫານຈັດການ ແລະ ດ້ານຊັບພະຍາກອນບຸກຄະລາກອນ. ຂໍ້ຈຳກັດດ້ານຄວາມຮູ້-ຄວາມສາມາດຂອງຜູ້ໃຊ້ ມີຄວາມສຳຄັນຕໍ່ການນຳໃຊ້ ສອດຄ່ອງກັບບົດຄວາມຂອງ Singthalanon (2023) ກ່ຽວກັບ “ ປັດໄຈທີ່ສົ່ງຜົນຕໍ່ການຊຳລະອາກອນຜ່ານລະບົບທະນາຄານຂອງຜູ້ປະກອບການ ທີ່ດຳເນີນທຸລະກິດ ຢູ່ພາຍໃນ ເມືອງໄຊ ແຂວງອຸດົມໄຊ” ຜ່ານການຄົ້ນຄວ້າເຫັນວ່າ ບັນຫາການຊຳລະອາກອນຜ່ານລະບົບທະນາຄານ ຂອງຜູ້ປະກອບການທີ່ເປັນນິຕິບຸຄົນ ດຳເນີນທຸລະກິດຢູ່ໃນເມືອງໄຊ ແຂວງອຸດົມໄຊ ໂດຍລວມຢູ່ໃນລະດັບປານກາງ ດ້ວຍຄ່າສະເລ່ຍເທົ່າກັບ 2.79 ແລະ ຄ່າຜັນປ່ຽນມາດຕະຖານເທົ່າກັບ 0.91 ເຊິ່ງມາຈາກ ບັນຫາການຂາດຄວາມຮູ້ກ່ຽວກັບກົດໝາຍສ່ວຍສາອາກອນ, ບັນຫາການຂາດຄວາມຮູ້-ຄວາມເຂົ້າໃຈການນຳໃຊ້ລະບົບແຈ້ງ-ມອບອາກອນຜ່ານລະບົບທະນາຄານ. ສະນັ້ນ, ກ່ອນການນຳໃຊ້ຕ້ອງໄດ້ຮັບ ການແນະນຳວິທີການນຳໃຊ້ຈາກພະນັກງານບໍລິສັດ ແລະ ພະນັກງານສ່ວຍສາອາກອນຢ່າງລະອຽດ ຄົບຖ້ວນ ເຊິ່ງມີຄວາມສອດຄ່ອງກັບການວິໄຈຂອງ Sathanpong (2021) ວິໄຈເລື່ອງ “ປັດໄຈທີ່ມີຜົນຕໍ່ຄວາມສຳເລັດໃນການເຂົ້າຮ່ວມໂຄງການລະບົບພາສີ ແລະ ເອກະສານທຸລະກຳທາງເອເລັກໂຕຣນິກ E-TAX INVOICE ແລະ E-RECEIPT”. ລະບຸວ່າລັດຖະບານຄວນສ້າງການຮັບຮູ້ໃຫ້ກັບຜູ້ປະກອບການຈາກການປະສານສຳພັນ ເຊິ່ງສາມາດເຮັດຜ່ານສື່ອອນລາຍ ແລະ ໃຫ້ຜູ້ປະກອບການສາມາດສົ່ງຂໍ້ຄວາມຊັກຖາມເມື່ອເກີດຂໍ້ສົງໄສ ຫຼື ຜົນບັນຫາໃນການໃຊ້ລະບົບ ແລະ ຄວນຈັດສຳມະນາອົບຮົມຄວາມຮູ້ກ່ຽວກັບຂັ້ນຕອນການໃຊ້ງານ ແລະ ມີ ຄວາມແຕກຕ່າງຈາກຜົນການຄົ້ນຄວ້າ ຂອງ Hirunyeakapab (2004) “ປັດໄຈທີ່ ມີຄວາມສຳພັນຕໍ່ ຄວາມຖືກຕ້ອງໃນການປະຕິບັດກ່ຽວກັບພາສີມູນຄ່າເພີ່ມຂອງສະຫະກອນໃນຈັງຫວັດຊຽງ ໃໝ່”. ເຊິ່ງດ້ານບັນຫາ ແລະ ອຸປະສັກ ທີ່ເກີດຂຶ້ນຈາກການປະຕິບັດໜ້າທີ່ກ່ຽວກັບພາສີມູນຄ່າເພີ່ມນັ້ນ ຄື ການທີ່ເຈົ້າໜ້າທີ່ສະຫະກອນບໍ່ໄດ້ຮັບການອົບຮົມ ສຳມະນາເລື່ອງພາສີຈາກກົມສ່ວຍສາອາກອນ. ສາມາດຈັດເກັບຖານຂໍ້ມູນຂອງລູກຄ້າທີ່ເຂົ້າມາໃຊ້ບໍລິການ.

ສາມາດເກັບຮັກສາຂໍ້ມູນໃບບິນໄວ້ໃນລະບົບ (ເປັນຂໍ້ມູນເອເລັກໂຕຣນິກ) ໄດ້ຫຼາຍປີເຮັດໃຫ້ລູກຄ້າມີຄວາມເຊື່ອໝັ້ນຕໍ່ການດຳເນີນງານຂອງຫົວໜ່ວຍທຸລະກິດ, ການເພີ່ມລາຍການສິນຄ້າ/ການບໍລິການ ໃນໂປຣແກຣມ APTax ເຮັດໃຫ້ການດຳເນີນທຸລະກິດເປັນລະບົບ ແລະ ມີຄວາມສະດວກວ່ອງໄວໃນການພິມໃບບິນອາກອນມູນຄ່າເພີ່ມ ເຊິ່ງເຮັດໃຫ້ລູກຄ້າມີຄວາມພໍໃຈຈ່າຍ ອາກອນມູນຄ່າ 10% ທີ່ສະແດງໃນໃບບິນທີ່ພິມຜ່ານໂປຣແກຣມ APTax ເຊິ່ງສອດຄ່ອງກັບຜົນການຄົ້ນຄວ້າ ຂອງ Yormin (2022) ວິໄຈເລື່ອງ “ປັດໄຈທີ່ມີຜົນຕໍ່ການເລືອກຮັບໃບແຈ້ງຍອດຄ່າບໍລິການ ໃບບິນຮັບເງິນ ແລະ ໃບກຳກັບພາສີຜ່ານທາງລະບົບອີເລັກໂຕຣນິກຂອງຜູ້ໃຊ້ບໍລິການໃນທຸລະກິດດ້ານສາທາລະນະປະໂຫກ ກໍລະນີສຶກສາການໄຟຟ້ານະຄອນຫຼວງ” ພົບວ່າ: ມີ 2 ປັດໄຈສຳຄັນໃນການເລືອກຮັບໃບແຈ້ງຍອດຄ່າບໍລິການ ໃບບິນຮັບເງິນ ແລະ ໃບກຳກັບພາສີຜ່ານທາງລະບົບອີເລັກໂຕຣນິກ ຄື: ປັດໄຈດ້ານຄວາມວ່ອງໄວໃນການຈັດສົ່ງເອກະສານ ແລະ ປັດໄຈດ້ານຄວາມສະດວກສະບາຍໃນການໃຊ້ງານລະບົບ. ການພິມໃບບິນອາກອນມູນຄ່າເພີ່ມ ເຮັດໃຫ້ຫຼຸດຜ່ອນຄ່າໃຊ້ຈ່າຍການນຳໃຊ້ປຶ້ມອາກອນແບບເກົ່າແຕກຕ່າງຈາກບົດວິໄຈ ຂອງ Chanyarungrojn (2021) ໄດ້ວິໄຈເລື່ອງ “ຄວາມຄຸ້ມຄອງການໃຊ້ໃບກຳກັບພາສີອີເລັກໂຕຣນິກ ແລະ ໃບບິນອີເລັກໂຕຣນິກ” ພົບວ່າ: ການຈັດທຳໃບກຳກັບພາສີອີເລັກໂຕຣນິກ ແລະ ໃບບິນອີເລັກໂຕຣນິກ ບໍ່ໄດ້ຊ່ວຍຫຼຸດຕົ້ນທຶນການຈັດທຳໃບກຳກັບພາສີຫຼາຍ, ການເພີ່ມຂໍ້ມູນລູກຄ້າ ໃນໂປຣແກຣມ APTax ເຮັດໃຫ້ມີຄວາມສະດວກ ໃນການພິມໃບບິນ ເຮັດໃຫ້ ແມ່ນນຳໃຊ້ໄດ້ງ່າຍ ແລະ ບໍ່ຊັບຊ້ອນ, ມີຄວາມສະດວກ ແລະ ວ່ອງໄວ ໃກ້ຄຽງກັບຜົນການຄົ້ນຄວ້າຂອງ Sukkomol (2019) ໄດ້ວິໄຈເລື່ອງ “ການຍອມຮັບເທັກໂນໂລຊີທີ່ມີຜົນຕໍ່ການໃຊ້ລະບົບບໍລິການຈັດທຳ ແລະ ນຳສົ່ງຂໍ້ມູນໃບກຳກັບພາສີເອເລັກໂຕຣນິກ ແລະ ໃບບິນຮັບເງິນເອເລັກໂຕຣນິກ”. ຈາກຜົນການວິໄຈພົບວ່າ: ປັດໄຈດ້ານຄຸນນະພາບຂອງລະບົບ ໄດ້ແກ່ຄວາມໜ້າເຊື່ອຖືລະບົບ ຮູບແບບຂອງລະບົບ ການຕອບສະໜອງຂອງລະບົບ ແລະ ຄວາມວ່ອງໄວຂອງລະບົບ ເຊິ່ງປັດໄຈເຫຼົ່ານີ້ມີອິດທິພົນຕໍ່ການຮັບຮູ້ປະໂຫຍດ ແລະ ການຮັບຮູ້ຄວາມງ່າຍຂອງການໃຊ້ລະບົບບໍລິການຈັດທຳ ແລະ ນຳສົ່ງຂໍ້ມູນໃບກຳກັບພາສີອີເລັກໂຕຣນິກແລະໃບບິນຮັບເງິນອີເລັກໂຕຣນິກ. ການໃຫ້ບໍລິການລູກຄ້າຈຳນວນຫຼາຍໃນຊ່ວງເວລາດຽວກັນ ສາມາດບິນພິມໃບບິນອາກອນມູນຄ່າເພີ່ມຜ່ານໂປຣແກຣມ APTax ໄດ້ຢ່າງຕໍ່ເນື່ອງ ເຊິ່ງການໃຊ້ອິນເຕີເນັດມີຄວາມຈຳເປັນຕໍ່ການພິມໃບບິນ. ໃນໂປຣແກຣມ APTax ນອກຈາກພິມໃບບິນແລ້ວ ຍັງສາມາດນຳໃຊ້ລົງບັນຊີ ຄວບຄູກັບການພິມໃບບິນອາກອນມູນຄ່າເພີ່ມ ເຮັດໃຫ້ມີຄວາມສະດວກສະບາຍໃນການກະກຽມເອກະສານລາຍງານການເງິນຕໍ່ເຈົ້າໜ້າທີ່ສ່ວຍສາອາກອນ ເຊິ່ງມີຄວາມຈຳເປັນຕໍ່ກັບການແຈ້ງມອບຜົນທະອາກອນໃນແຕ່ລະປີ ເຊິ່ງສອດຄ່ອງກັບບົດວິໄຈ ຂອງ Pantucha (2020) ໄດ້ວິໄຈເລື່ອງ “ຜົນກະທົບຂອງຄວາມສຳເລັດລະບົບພາສີ ແລະ ເອກະສານທຸລະກຳອີເລັກໂຕຣນິກທີ່ມີຜົນຕໍ່ປະສິດທິພາບການດຳເນີນງານທາງການບັນຊີຂອງຜູ້ປະກອບການຈົດທະບຽນພາສີອີເລັກໂຕຣນິກ”. ພົບວ່າ: ລະບົບພາສີ ແລະ ເອກະສານທຸລະກຳອີເລັກໂຕຣນິກ ດ້ານການໃຊ້ງານມີຄວາມສຳພັນແລະຜົນກະທົບທາງບວກ ກັບປະສິດທິພາບການດຳເນີນງານ ໂດຍລວມ ດ້ານຜົນປະຕິບັດງານທາງການບັນຊີ ດ້ານຕົ້ນທຶນການດຳເນີນງານ ແລະ ໄລຍະເວລາການດຳເນີນງານ. ມີຄວາມປອດໄພໃນການສຳຮອງຂໍ້ມູນຂອງທຸລະກິດ, ເຮັດໃຫ້ການໄລ່ລ່ຽງ ອາກອນມູນຄ່າເພີ່ມສິ້ນເຂົ້າ-ສິ້ນອອກ ມີຄວາມສະດວກ ແລະ ວ່ອງໄວ. ການສະຫຼຸບລາຍງານການນຳໃຊ້ໃບບິນອາກອນມູນຄ່າເພີ່ມ ຜ່ານໂປຣແກຣມ APTax ເຮັດໃຫ້ການ

ຍື່ນເອກະສານຕໍ່ຂະແໜງສ່ວຍສາອາກອນ ມີຄວາມຖືກຕ້ອງ ແລະ ສາມາດກວດສອບໄດ້. ການນຳໃຊ້ໂປຣແກຣມ APTax ໃນການຝຶມ ໃບບິນມູນຄ່າເພີ່ມນັ້ນ, ກໍຄື ກະຕຸກຊຸກຍູ້ພາກລັດ ໃນການຄຸ້ມຄອງ ເກັບລາຍຮັບເຂົ້າງົບປະມານ ເຊິ່ງສອດຄ່ອງກັບບົດຄວາມຂອງ Luangvilai et al. (2020) ໄດ້ວິໄຈເລື່ອງ “ຄວາມພ້ອມຫົວໜ່ວຍ ທຸລະກິດທີ່ເສຍອາກອນມອບເໝົາ ກ່າວເຂົ້າສູ່ລະບົບ ຖືບັນຊີແບບຄົບ ຊຸດ ແລະ ນຳໃຊ້ໃບເກັບເງິນອາກອນມູນຄ່າເພີ່ມ (VAT) ທີ່ຂຶ້ນກັບ ສ່ວຍສາອາກອນປະຈຳ ນະຄອນຫຼວງຜະບາງ”. ຈາກຜົນການວິໄຈເຫັນ ວ່າ: ການຖືບັນຊີແບບຄົບຊຸດ ແລະ ນຳໃຊ້ໃບເກັບອາກອນມູນຄ່າເພີ່ມ (VAT) ນັ້ນ, ຜູ້ສຶກສາແມ່ນສະເໝີລັດຖະບານປັບປຸງອັດຕາອາກອນ ແລະ ປະເພດພາສີເພື່ອຮັບປະກັນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດກົດໝາຍ ອາກອນ ແລະ ການນຳໃຊ້ລາຍຮັບອາກອນເຂົ້າໃນການພັດທະນາເສດຖະກິດ ຂອງປະເທດ.

5. ສະຫຼຸບ

ຈາກຜົນໄດ້ຮັບກ່ຽວກັບ ຜົນການວິເຄາະຂໍ້ມູນທົ່ວໄປຂອງ ຫົວໜ່ວຍທຸລະກິດ ຕໍ່ການຝຶມໃບບິນອາກອນມູນຄ່າເພີ່ມ ຜ່ານໂປຣ ແກຣມ APTax ພາຍໃນແຂວງຫຼວງຜະບາງ ຈາກແບບສອບຖາມ 239 ສະບັບ ເຫັນວ່າຂໍ້ມູນສ່ວນບຸກຄົນຂອງຜູ້ຕອບແບບສອບຖາມ ແມ່ນ ເພດຍິງ ຈຳນວນ 127 ຄົນ ກວມເອົາ 53.1%, ເພດຊາຍ ຈຳນວນ 112 ຄົນ ກວມເອົາ 46.9%. ສ່ວນໃຫຍ່ມີອາຍຸ 26-31 ປີ ເທົ່າກັບ 36.4%, ສ່ວນໃຫຍ່ສະຖານະພາບແຕ່ງງານ ຈຳນວນ 147 ຄົນ ກວມເອົາ 61.5%, ເຊິ່ງມີລະດັບການສຶກສາ ປະລິນຍາຕີ ຈຳນວນ 154 ຄົນ ເທົ່າ ກັບ 64.4%, ມີຕຳແໜ່ງເປັນພະນັກງານບັນຊີ ຈຳນວນ 103 ຄົນ ເທົ່າ ກັບ 43.1%. ຫົວໜ່ວຍທຸລະກິດສ່ວນໃຫຍ່ແມ່ນ ຂະແໜງບໍລິການ ຈຳ ນວນ 203 ຫົວໜ່ວຍ ເທົ່າກັບ 84.9%, ສ່ວນຫຼາຍມີໄລຍະເວລາ ດຳເນີນທຸລະກິດ 6-10 ປີ ຈຳນວນ 107 ຫົວໜ່ວຍ ເທົ່າກັບ 44.8% ແລະ ມີລາຍຮັບສະເລ່ຍ 50,000,001 ກີບ - 80,000,001 ກີບ ຕໍ່ເດືອນ.

ຜົນການວິເຄາະ ຄວາມຄິດເຫັນ ຂອງຫົວໜ່ວຍທຸລະກິດ ຕໍ່ ການຝຶມໃບບິນອາກອນມູນຄ່າເພີ່ມ ຜ່ານໂປຣແກຣມ APTax ພາຍໃນ ແຂວງຫຼວງຜະບາງ ສາມາດສະຫຼຸບໄດ້ວ່າ: ລະດັບຄວາມເຫັນດີແມ່ນຢູ່ ໃນລະດັບຫຼາຍ ໂດຍສະເພາະ ການນຳໃຊ້ອິນເຕີເນັດ ເຂົ້າໃນການຝຶມ ໃບບິນ ແລະ ການນຳໃຊ້ ໂປຣແກຣມ APTax ຝຶມໃບບິນອາກອນມູນຄ່າ ເພີ່ມ ແມ່ນນຳໃຊ້ໄດ້ງ່າຍ ແລະ ບໍ່ຊັບຊ້ອນ ເຊິ່ງມີຄວາມເຫັນດີໜ້ອຍສຸດ ເມື່ອທຽບໃສ່ ຄວາມຄິດເຫັນທັງໝົດ, ເຊິ່ງສະແດງອອກໃຫ້ເຫັນ ໃນຂໍ້ ສະເໜີແນະ ຂອງ ຫົວໜ່ວຍທຸລະກິດ ທີ່ຝຶບເຫັນຂໍ້ຈຳກັດທີ່ຕ້ອງການ ໃຫ້ປັບປຸງ ໂດຍສະເພາະ ການປັບປຸງລະບົບ ການກຳນົດຂະໜາດ ເຈ້ຍຝົມ ແລະ ປັບປຸງໃຫ້ນຳໃຊ້ທັງ online - offline ແລະ ໃຫ້ມີການ ອັບເດດ ທຸກ 3-6 ເດືອນ ເນື່ອງຈາກ ບາງຄັ້ງການເຂົ້າລະບົບ ມັກຈະຄັດ ຂ້ອງ ແລະ ການປະມວນຜົນຊ້າ ຖ້າສັນຍານອິນເຕີເນັດບໍ່ສະດຽມ ກໍບໍ່ ສາມາດຝຶມໃບຝົມອາກອນມູນຄ່າເພີ່ມໄດ້ ເຮັດໃຫ້ ການຝຶມໃບບິນ ອາກອນມູນຄ່າເພີ່ມ ຜ່ານໂປຣແກຣມ APTax ໃຫ້ລູກຄ້າຈຳນວນ ຫຼາຍ ໃນຊ່ວງເວລາດຽວກັນ ມີຄວາມຊັກຊ້າ, ບາງຄັ້ງຂໍ້ມູນໃນ ໂປຣ ແກຣມ APTax ທີ່ເຊື່ອມຕໍ່ກັບ ລະບົບ TaxRIS ບໍ່ກົງກັບ ການຈັດຕັ້ງ ປະຕິບັດຕົວຈິງ. ຍັງມີຄວາມຫຍຸ້ງຍາກດ້ານພາສາ ເພາະລະບົບຮອງຮັບ ແຕ່ພາສາລາວ ແຕ່ຜູ້ປະກອບການບາງຫົວໜ່ວຍ ແມ່ນຄົນຕ່າງປະເທດ ເຮັດການສະຫຼຸບລາຍງານ ບໍ່ແທດເໝາະກັບບາງຫົວໜ່ວຍ. ນອກຈາກນີ້, ການຝຶມໃບບິນອາກອນມູນຄ່າເພີ່ມ ຜ່ານໂປຣແກຣມ APTax ແມ່ນ ຍັງບໍ່ທັນຂະຫຍາຍການນຳໃຊ້ໄດ້ທຸກຫົວໜ່ວຍ ເຮັດໃຫ້ມີການສົມ ທຽບກັນລະຫວ່າງຜູ້ນຳໃຊ້ ແລະ ບໍ່ນຳໃຊ້. ຜ່ານການສັງລວມຄວາມຄິດ ເຫັນເພີ່ມເຕີມ ຂອງຫົວໜ່ວຍທຸລະກິດ ທາງພາກລັດຕ້ອງໄດ້ເພີ່ມທະວີ

ຊຸກຍູ້ ການແນະນຳວິທີການນຳໃຊ້ໂປຣແກຣມ APTax ແລະ ຂະຫຍາຍ ການນຳໃຊ້ໃຫ້ເປັນເອກະພາບໃນທົ່ວແຂວງ. ພ້ອມທັງ, ປັບປຸງລະບົບ ໃຫ້ນຳໃຊ້ໄດ້ທຸກສະພາບການ.

6. ຂໍ້ຂັດແຍ່ງ

ຂ້າພະເຈົ້າໃນນາມຜູ້ຄົນຄວາວິທະຍາສາດ ຂໍປະຕິຍານຕົນວ່າ: ຂໍ້ມູນທັງໝົດທີ່ມີໃນບົດຄວາມວິຊາການດັ່ງກ່າວນີ້ ແມ່ນບໍ່ມີຂໍ້ຂັດແຍ່ງ ທາງຜົນປະໂຫຍດກັບພາກສ່ວນໃດ ແລະ ບໍ່ໄດ້ເອື້ອປະໂຫຍດໃຫ້ກັບ ພາກສ່ວນໃດພາກສ່ວນໜຶ່ງ, ກໍລະນີມີການລະເມີດ ໃນຮູບການໃດໜຶ່ງ ຂ້າພະເຈົ້າມີຄວາມຍິນດີ ທີ່ຈະຮັບຜິດຊອບແຕ່ພຽງຜູ້ດຽວ.

7. ເອກະສານອ້າງອີງ

- Chanyarungrojn, V. (2021). *Worthiness of Using Electronic Tax Invoices and Electronic Receipts*. [Unpublished doctoral thesis]. Faculty of Commerce and Accountancy, Thammasat University.
- Government of the Lao PDR. (2022). Decree No. 297/GoL on the management of receipt forms. Government of the Lao PDR.
- Hirunyaekapab, W (2004). *Factors Related to Correct Application of Value Added Tax Regulations by Cooperatives in Chiang Mai Province*. [Unpublished doctoral thesis]. Maejo University.
- Inthachak, P. (2017). *Educational Factor Affecting the Operator to Clear Tax System POS Case study: Sykhodtabong District, Vientiane Capital*. [Unpublished doctoral thesis]. National University of Laos.
- Luangvilai, S., Keobualapheth, S., Lattanasouvanaphon, C. (2020). Taxpayer Enterprise Entering a Complete Accounting System and Applying VAT with a Tax Office in Luang Prabang. *Souphanouvong University Journal Multidisciplinary Research and Development*, 9(3), 1527. Retrieved from www.su-journal.com/index.php/su/article/view/304.
- Ministry of Finance. (2023). Order No. 2804/MOF On the Prohibition of Printing, Distributing, and Using Unauthorized Receipts. Ministry of Finance.
- National Assembly of the Lao PDR. (2024). *Law on value-added tax (VAT)*. National Assembly.

- Office of the Prime Minister. (2006). Decree No. 12/PM *on receipt forms*. Office of the Prime Minister, Lao PDR.
- Pantucha, N (2020). *Effects of Tax System and e-Documents Success on Accounting Operational Efficiency of Electronic Tax Registrants* [Unpublished doctoral thesis]. Mahasarakham University.
- Sathanpong, P (2021). *Factors Affecting Success in Participating in The Tax Systems and Electronic Transaction Documentation of the E-Tax Invoice and E-Receipt Projects*. [Unpublished doctoral thesis]. Faculty of Social Sciences, Srinakharinwirot University.
- Singthalanon, V., Chanthavone, T., & Phounnaly, P. (2023). Factors affecting tax payment through commercial bank system of entrepreneurs in Xay district, Oudomxay province. *Souphanouvong University Journal Multidisciplinary Research and Development*, 9(2), 169–179. Retrieved from <https://www.su-journal.com/index.php/su/article/view/388>
- Somchanmavong, O. (2021). *The Understanding of Entrepreneurs Toward Value Added Tax Law Which Registered at Tax Department*. [Unpublished doctoral thesis]. National University of Laos.
- Sukkomol, S. (2019). *Factor Affecting Acceptance of Technology and Decision to Use e-Tax invoice e-Receipt*. [Unpublished doctoral thesis]. College of Innovative Business and Accountancy, Dhurakij Pundit University.
- Uparat, R. (2022). *Guidelines for Levying Value Added Tax Low-Value E-Commerce Shipments Imported Via International Post*. [Unpublished doctoral thesis]. Faculty of Social Sciences, Srinakharinwirot University.
- Yamane, T. (1967). *Statistics: An introductory analysis* (2nd ed.). Harper and Row.
- Yormin, W. (2022). *Factors Affecting Selection of Electronic System Invoice Receipt and Tax Invoice Among Utility Service Customers: A Case Study of The Metropolitan Electricity Authority*. [Unpublished doctoral thesis]. Faculty of Commerce and Accountancy, Thammasat University.

ຕາຕະລາງ 1: ສະແດງເຖິງຈຳນວນ ແລະ ສ່ວນຮ້ອຍ ຂອງຂໍ້ມູນ ໂດຍແຍກຕາມເພດ.

ລ/ດ	ເພດ	ຈຳນວນ (ຄົນ)	ສ່ວນຮ້ອຍ (%)
1	ເພດຍິງ	127	53.1
2	ເພດຊາຍ	112	46.9
	ລວມ	239	100

ຕາຕະລາງ 2: ສະແດງເຖິງຈຳນວນ ແລະ ສ່ວນຮ້ອຍ ຂອງຂໍ້ມູນ ໂດຍແຍກຕາມອາຍຸ.

ລ/ດ	ອາຍຸ	ຈຳນວນ (ຄົນ)	ສ່ວນຮ້ອຍ (%)
1	ນ້ອຍກວ່າ 25 ປີ	36	15.1
2	26 - 31 ປີ	87	36.4
3	32 - 37 ປີ	66	27.6
4	38 - 43 ປີ	40	16.7
5	44 ປີ ຂຶ້ນໄປ	10	4.2
	ລວມ	239	100

ຕາຕະລາງ 3: ສະແດງເຖິງຈຳນວນ ແລະ ສ່ວນຮ້ອຍ ຂອງຂໍ້ມູນ ໂດຍແຍກຕາມສະຖານະພາບ.

ລ/ດ	ສະຖານະພາບ	ຈຳນວນ (ຄົນ)	ສ່ວນຮ້ອຍ (%)
1	ໂສດ	92	38.5
2	ແຕ່ງງານ	147	61.5
3	ອື່ນໆ	0	0
	ລວມ	239	100

ຕາຕະລາງ 4: ສະແດງເຖິງຈຳນວນ ແລະ ສ່ວນຮ້ອຍ ຂອງຂໍ້ມູນ ໂດຍແຍກຕາມສະຖານະພາບ.

ລ/ດ	ລະດັບການສຶກສາ	ຈຳນວນ (ຄົນ)	ສ່ວນຮ້ອຍ (%)
1	ຕ່ຳກວ່າຊັ້ນສູງ	0	0
2	ຊັ້ນສູງ	73	30.5
3	ປະລິນຍາຕີ	154	64.4
4	ປະລິນຍາໂທ	10	4.2
5	ສູງກວ່າປະລິນຍາໂທ	2	0.8
	ລວມ	239	100

ຕາຕະລາງ 5: ສະແດງເຖິງຈຳນວນ ແລະ ສ່ວນຮ້ອຍ ຂອງຂໍ້ມູນ ໂດຍແຍກຕາມ ລາຍຮັບສະເລ່ຍຕໍ່ເດືອນ ຂອງຫົວໜ່ວຍທຸລະກິດ.

ລ/ດ	ລາຍຮັບສະເລ່ຍຕໍ່ເດືອນ ຂອງຫົວໜ່ວຍທຸລະກິດ	ຈຳນວນ (ຄົນ)	ສ່ວນຮ້ອຍ (%)
1	ຕ່ຳກວ່າ 20,000,000 ກີບ	37	15.5
2	20,000,000 - 50,000,000 ກີບ	73	30.5
3	50,000,001 - 80,000,000 ກີບ	80	33.5
4	80,000,001 - 110,000,000 ກີບ	29	12.1
5	ສູງກວ່າ 110,000,000 ກີບ	20	8.4
	ລວມ	239	100

ຕາຕະລາງ 6: ສະແດງເຖິງຈຳນວນ ແລະ ສ່ວນຮ້ອຍ ຂອງຂໍ້ມູນ ໂດຍແຍກຕາມ ຕຳແໜ່ງ

ລ/ດ	ຕຳແໜ່ງ	ຈຳນວນ (ຄົນ)	ສ່ວນຮ້ອຍ (%)
1	ຜູ້ບໍລິຫານ(ເຈົ້າຂອງທຸລະກິດ)	17	7.1
2	ຜູ້ຈັດການ	81	33.9

3	ພະນັກງານບັນຊີ	103	43.1
4	ພະນັກງານຂາຍ/ບໍລິການ	31	13
5	ພະນັກງານການຕະຫຼາດ	7	2.9
6	ອື່ນໆ	0	0
ລວມ		239	100

ຕາຕະລາງ 7: ສະແດງເຖິງຈຳນວນ ແລະ ສ່ວນຮ້ອຍ ຂອງຂໍ້ມູນ ໂດຍແຍກຕາມ ໄລຍະເວລາທີ່ດຳເນີນທຸລະກິດ

ລ/ດ	ໄລຍະເວລາທີ່ດຳເນີນທຸລະກິດ	ຈຳນວນ (ຄົນ)	ສ່ວນຮ້ອຍ (%)
1	ຕໍ່າກວ່າ 1 ປີ	5	2.1
2	1 – 5 ປີ	64	26.8
3	6 – 10 ປີ	107	44.8
4	11- 15 ປີ	47	19.7
5	16 – 20 ປີ	10	4.2
6	ຫຼາຍກວ່າ 20 ປີ	6	2.5
ລວມ		239	100

ຕາຕະລາງ 8: ສະແດງເຖິງຈຳນວນ ແລະ ສ່ວນຮ້ອຍ ຂອງຂໍ້ມູນ ໂດຍແຍກຕາມ ຂະແໜງທຸລະກິດ

ລ/ດ	ຂະແໜງຂອງທຸລະກິດ	ຈຳນວນ (ຄົນ)	ສ່ວນຮ້ອຍ (%)
1	ການຜະລິດ	10	4.2
2	ການຄ້າ	26	10.9
3	ການບໍລິການ	203	84.9
4	ອື່ນໆ	0	0
ລວມ		239	100

ຕາຕະລາງ 9: ສະແດງເຖິງຈຳນວນ, ຄ່າສະເລ່ຍ, ຄ່າຜັນປ່ຽນມາດຕະຖານ ແລະ ລະດັບຄວາມເຫັນດີ ຂອງຄວາມຄິດເຫັນຂອງຜູ້ນຳໃຊ້ ໂປຣແກຣມ APTax ໃນການພິມໃບບິນອາກອນມູນຄ່າເພີ່ມ ພາຍໃນແຂວງຫຼວງພະບາງ

ລ/ດ	ຄວາມຄິດເຫັນຂອງຜູ້ນຳໃຊ້ ໂປຣແກຣມ APTax ໃນການພິມໃບບິນອາກອນມູນຄ່າເພີ່ມ ພາຍໃນແຂວງຫຼວງພະບາງ	n	$\bar{X}$	S.D	ລະດັບຄວາມເຫັນ
1	ການພິມໃບບິນອາກອນມູນຄ່າເພີ່ມ ຜ່ານໂປຣແກຣມ APTax ແມ່ນເຄື່ອງມືທີ່ຊ່ວຍໃນການບັນທຶກການຂາຍຂອງທຸລະກິດ	239	4.40	0.69	ຫຼາຍທີ່ສຸດ
2	ການນຳໃຊ້ ໂປຣແກຣມ APTax ພິມບິນອາກອນມູນຄ່າເພີ່ມ ມີຄວາມສະດວກ ແລະ ວ່ອງໄວ	239	3.66	0.84	ຫຼາຍ
3	ການນຳໃຊ້ ໂປຣແກຣມ APTax ພິມບິນອາກອນມູນຄ່າເພີ່ມ ແມ່ນນຳໃຊ້ໄດ້ງ່າຍ ແລະ ບໍ່ຊັບຊ້ອນ	239	3.62	0.79	ຫຼາຍ
4	ການນຳໃຊ້ ໂປຣແກຣມ APTax ພິມໃບບິນອາກອນມູນຄ່າເພີ່ມ ເຮັດໃຫ້ຫຼຸດຜ່ອນຄ່າໃຊ້ຈ່າຍການນຳໃຊ້ບິນອາກອນແບບເກົ່າ	239	4.24	0.68	ຫຼາຍທີ່ສຸດ
5	ການເພີ່ມລາຍການສິນຄ້າ/ການບໍລິການ ໃນໂປຣແກຣມ APTax ເຮັດໃຫ້ການດຳເນີນທຸລະກິດເປັນລະບົບ ແລະ ມີຄວາມສະດວກ ວ່ອງໄວໃນການພິມໃບບິນອາກອນມູນຄ່າເພີ່ມ	239	3.73	0.73	ຫຼາຍ
6	ການໃຫ້ບໍລິການລູກຄ້າຈຳນວນຫຼາຍໃນຊ່ວງເວລາດຽວກັນ ສາມາດພິມພິມໃບບິນອາກອນມູນຄ່າເພີ່ມຜ່ານໂປຣແກຣມ APTax ໄດ້ຢ່າງຕໍ່ເນື່ອງ	239	3.83	3.36	ຫຼາຍ
7	ລູກຄ້າມີຄວາມພໍໃຈຈ່າຍ ອາກອນມູນຄ່າ 10% ທີ່ສະແດງໃນໃບບິນທີ່ພິມຜ່ານໂປຣແກຣມ APTax	239	4.33	2.07	ຫຼາຍທີ່ສຸດ
8	ການເພີ່ມຂໍ້ມູນລູກຄ້າ ໃນໂປຣແກຣມ APTax ເຮັດໃຫ້ມີຄວາມສະດວກ ໃນການພິມໃບບິນ ແລະ ສາມາດຈັດເກັບຖານຂໍ້ມູນຂອງລູກຄ້າທີ່ເຂົ້າມາໃຊ້ບໍລິການ	239	4.23	0.70	ຫຼາຍທີ່ສຸດ

9	ການຝຶມໃບບິນອາກອນມູນຄ່າເພີ່ມ ຜ່ານໂປຣແກຣມ APTax ເຮັດໃຫ້ລູກຄ້າມີຄວາມເຊື່ອໝັ້ນຕໍ່ການດໍາເນີນງານຂອງຫົວໜ່ວຍ ທຸລະກິດ	239	4.12	0.69	ຫຼາຍ
10	ການນໍາໃຊ້ ໂປຣແກຣມ APTax ມີຄວາມປອດໄພໃນການສໍາຮອງ ຂໍ້ມູນຂອງທຸລະກິດ	239	4.24	0.64	ຫຼາຍທີ່ສຸດ
11	ອິນເຕີເນັດມີຄວາມຈໍາເປັນຕໍ່ການ ການນໍາໃຊ້ ໂປຣແກຣມ APTax ໃນການຝຶມໃບບິນ	239	4.52	0.60	ຫຼາຍທີ່ສຸດ
12	ການແນະນຳວິທີການນໍາໃຊ້ໂປຣແກຣມ APTax ຂອງພະນັກງານ ບໍລິສັດ ແລະ ພະນັກງານສ່ວຍສາອາກອນລະອຽດ ຄົບຖ້ວນ	239	4.06	0.733	ຫຼາຍ
13	ການຝຶມໃບບິນອາກອນມູນຄ່າເພີ່ມ ຜ່ານໂປຣແກຣມ APTax ເຮັດໃຫ້ການໄລ່ລ່ຽງ ອາກອນມູນຄ່າເພີ່ມສິ້ນເຂົ້າ-ສິ້ນອອກ ມີ ຄວາມສະດວກ ແລະ ວ່ອງໄວ	239	4.24	0.66	ຫຼາຍທີ່ສຸດ
14	ການສະຫຼຸບລາຍງານການນໍາໃຊ້ໃບບິນອາກອນມູນຄ່າເພີ່ມ ຜ່ານ ໂປຣແກຣມ APTax ເຮັດໃຫ້ການຍື່ນເອກະສານຕໍ່ຂະແໜງສ່ວຍ ສາອາກອນ ມີຄວາມຖືກຕ້ອງ ແລະ ສາມາດກວດສອບໄດ້	239	4.46	0.61	ຫຼາຍທີ່ສຸດ
15	ການນໍາໃຊ້ ໂປຣແກຣມ APTax ມີຄວາມຈໍາເປັນຕໍ່ກັບການແຈ້ງ ມອບຜົນທະອາກອນໃນແຕ່ລະປີ	239	4.29	0.70	ຫຼາຍທີ່ສຸດ
16	ການຝຶມໃບບິນອາກອນມູນຄ່າເພີ່ມ ຄວບຄູ່ກັບການລົງບັນຊີ ໃນ ໂປຣແກຣມ APTax ເຮັດໃຫ້ມີຄວາມສະດວກສະບາຍໃນການ ກະກຽມເອກະສານລາຍງານການເງິນຕໍ່ເຈົ້າໜ້າທີ່ສ່ວຍສາອາກອນ	239	4.32	0.66	ຫຼາຍທີ່ສຸດ
17	ການຝຶມໃບບິນອາກອນມູນຄ່າເພີ່ມ ຜ່ານໂປຣແກຣມ APTax ສາມາດເກັບຮັກສາຂໍ້ມູນໃບບິນໄວ້ໃນລະບົບ (ເປັນຂໍ້ມູນເອເລັກ ໂຕຣນິກ) ໄດ້ຫຼາຍປີ	239	4.41	0.63	ຫຼາຍທີ່ສຸດ
18	ຂໍ້ຈໍາກັດດ້ານຄວາມຮູ້-ຄວາມສາມາດ ຂອງຜູ້ໃຊ້ ມີຄວາມສໍາຄັນຕໍ່ ການນໍາໃຊ້ໂປຣແກຣມ APTax	239	4.31	0.73	ຫຼາຍທີ່ສຸດ
19	ຂໍ້ກຳນົດດ້ານກົດໝາຍ ແລະ ລະບຽບການ ມີຄວາມສໍາຄັນ ຕໍ່ ການນໍາໃຊ້ໂປຣແກຣມ APTax ຝຶມໃບບິນອາກອນມູນຄ່າເພີ່ມ	239	4.43	0.68	ຫຼາຍທີ່ສຸດ
20	ການຝຶມໃບບິນອາກອນມູນຄ່າເພີ່ມ ຜ່ານໂປຣແກຣມ APTax ແມ່ນການກະຕຸກຊຸກຍູ້ພາກລັດ ໃນການຄຸ້ມຄອງເກັບລາຍຮັບເຂົ້າ ງົບປະມານ	239	4.24	0.69	ຫຼາຍທີ່ສຸດ
ລວມ		239	4.19	0.41	ຫຼາຍ